ECONOMIA CIRCULARĂ ȘI COVID-19: OPORTUNITĂȚI ȘI REFLECȚII[6]

Aurelia DUCA
Universitatea de Studii Politice și Economice Europene "Constantin Stere", Chisinau, Moldova
aur.duca.22@gmail.com
Corina GRIBINCEA
Institutul National de Cercetari Economice, Chisinau, Moldova
cgribincea@gmail.com
Alexandru GRIBINCEA
Universitatea de Stat din Moldova, Chisinau, Moldova
alex.gribincea.docs@gmail.com

Rezumat. *Articolul analizează practicile globale ale soluțiilor de economie circulară, valabile în timpul pandemiei Covid-19, în special examinate practica finlandeză. Autorii prezintă o descriere a celor mai eficiente practici, care au demonstrat valabilitatea și perioadele chiar și în timpul pandemiei. Principala metodă de cercetare este analiza scenariului și bibliografia. Autorii subliniază că soluțiile de economie circulară eficiente în caz de pandemie pot iniția noi industrii și sectoare ale economiei.*

Cuvinte-cheie*: economia circulara, covid-19, practici globale, economie.*
JEL Clasification: G01, H0, L40, L41

Într-o economie circulară, principiile conservării resurselor și dezvoltării durabile pot fi încorporate în organizarea producției și a serviciilor, precum și în procesele de consum, cât mai larg posibil. Produsele sunt păstrate în ciclul materialelor cât mai mult timp posibil. Acest lucru se întâmplă prin extinderea ciclului lor de viață, renovarea și repararea lor, transformându-le într-o formă nouă și asigurarea reutilizării.

Noi orizonturi pentru activități inovatoare ale companiilor sunt deschise prin introducerea principiului dezvoltării durabile și lansarea unui lanț, atunci când deșeurile sunt colectate, sortate pe tipuri, reciclate și utilizate ca materii prime secundare. Companiile pot găsi noi soluții pentru utilizarea materialelor colectate: tractoarele care nu funcționează și nu mai pot fi reparate sunt demontate pentru piese de schimb, materialul vechi pentru acoperișuri poate fi transformat în materie primă pentru asfalt, zațurile de cafea pot fi folosite ca bază de substrat pentru cultivarea ciupercilor, restaurantele pot pregăti mese din deșeuri alimentare donate din industria alimentară, pot fi folosite, în restaurante și lanțuri de produse alimentare, aplicații speciale pentru a vinde produse alimentare la prețuri reduse aproape de sfârșitul termenului lor de valabilitate, precum și pentru a vinde produse alimentare excedentare la prețuri reduse după-amiaza sau înainte de închiderea magazinului. Există mișcări sociale care organizează distribuirea gratuită a excedentelor din magazine și restaurante, precum și pregătesc mâncarea din resturile de lichidare și le livrează în mod gratuit sau la un preț nominal celor care au nevoie. Se experimentează și punerea așa-numitelor frigidere publice, unde oricine poate lăsa sau scoate produse alimentare în exces. Companiile găsesc, de asemenea, utilizare pentru textile nevândabile, de exemplu, reciclarea articolelor vestimentare second-hand pentru a produce în masă noi colecții de îmbrăcăminte sau fabricarea îmbrăcămintei și accesoriilor de designer din materiale textile de recuperare, spre exemplu, uniforme militare uzate, vele vechi și materiale promoționale textile, sau transformarea deșeurilor din industria textilă în materii prime pentru producerea de haine noi.

Se lansează, de asemenea, proiecte pilot pentru recuperarea fibrelor și firelor noi din îmbrăcăminte uzată și alte deșeuri textile și apoi producerea de țesături noi, astfel, se pot recicla 50% din toate deșeurile cu materii prime secundare.

Mai multe țări, în special, Finlanda, au fost bine pregătite să pună în aplicare soluții de economie circulară pentru a atenua schimbările climatice cu mult înainte de șocul economic cauzat de pandemia

[6] [6] *Studiul a fost elaborat în cadrul Proiectului 20.80009.0807.22 Dezvoltarea mecanismului de formare a economiei circulare în Republica Moldova.*

de coronavirus. Esența tranziției este să fie regândite lanțurile valorice și să se bazeze pe noi modele de afaceri care redefinesc modul în care se dețin bunurile. Astfel, practica mondială pandemică a demonstrat existența a 5 soluții pentru a accelera tranziția către o economie circulară.

1. Sisteme de servicii pentru produse și modele de partajare. Serviciile nu numai că vor contribui la recuperarea durabilă după pandemie, dar vor oferi și oportunități semnificative pentru exportul de expertiză. Într-o economie circulară, consumul se bazează pe furnizarea de servicii - partajare și închiriere. Una dintre cele mai importante categorii de servicii dintr-o perspectivă a economiei circulare, sistemele produs-servicii (product-service systems, PSS), sunt modelele de afaceri care asigură livrarea consecventă a produselor și serviciilor. Modelele PSS apar ca un mijloc de partajare a consumului produse și servicii pentru a obține rezultate semnificative din punct de vedere al mediului). La aplicarea acestora la nivel global, sistemele pot avea ca rezultat o utilizare mai redusă a resurselor și mai puține deșeuri.

2. Modalități de valorizare a atitudinilor față de produse alimentare. Cea mai importantă decizie în acest sens constă în a evita risipa. Mai mult, se așteaptă ca piața proteinelor alternative să creeze zeci de milioane de locuri de muncă în întreaga lume și să capteze o parte semnificativă din piața tradițională a cărnii din acest deceniu. Acest fenomen este un alt mod de a reduce stresul suprem asupra habitatului uman, prin valorificarea potențialului de a extrage mai multă valoare din produse.

3. Modele de livrare durabile. Modelele eficiente de livrare și operațiunile logistice sunt esențiale pentru implementarea soluțiilor de economie circulară. Există mai multe soluții de înaltă calitate și servicii de livrare care respectă cu succes aceste principia, de exemplu, soluții de ambalare pliabile și reutilizabile care reduc costurile transportului. Ambalajele pliabile sunt plate pentru depozitare și transport și pot fi asamblate în produse de ambalare de diferite forme. Aceste soluții au transformat deja potențialul economiei circulare în rezultate reale ale pieței.

4. Foi de parcurs pentru industriile neutre în materie de carbon. Obiectivele climatice nu pot fi îndeplinite fără o economie circulară funcțională, iar industria grea joacă un rol fundamental în realizarea neutralității climatice. Volumul crescut al economiei circulare va contribui la reducerea emisiilor din industria grea, cu accent pe oțel, materiale plastice, aluminiu și ciment. Foile de parcurs reflectă, de asemenea, utilizarea sporită a multor tipuri de materiale reciclate, de la oțel, textile și produse chimice pentru baterii până la refolosirea betonului, a deșeurilor municipale care conțin metale și a biogazului. Extinderea ciclului de viață al produsului, partajarea și modele de leasing sunt, de asemenea, elemente importante ale acestor procese. Ideile foilor de parcurs vor fi importante pentru viitoarele industrii.

5. Educația într-o economie circulară. Participarea la economia circulară trebuie integrată în învățarea pe tot parcursul vieții - începând cu grădinița și programele și cursurile în învățământul superior dedicate acestui subiect, economia circular fiind încorporată în toate sferele societății și nu este de fapt un sector separat al economiei. De fapt, majoritatea soluțiilor de economie circulară dezvoltate pot fi puse la dispoziția unui public global, dar doar câțiva vor putea rezona mai larg cu un public global decât soluțiile educaționale.

Concluzii. Șocul economic cauzat de pandemia de coronavirus este depășit în multe țări datorită soluțiilor de economie circulară elaborate pentru a atenua schimbările climatice. Practica mondială pandemică a demonstrat existența a 5 soluții pentru a accelera tranziția către o economie circular, în special, sisteme de servicii pentru produse și modele de partajare, valorizarea atitudinilor față de produse alimentare, modele de livrare durabile, foi de parcurs pentru industriile neutre în materie de carbon și educația.

Referinţe bibliografice

1. COVID-19: TRACKING THE IMPACT ON FMCG, RETAIL AND MEDIA. 03-16-2020 https://www.nielsen.com/us/en/insights/article/2020/covid-19-tracking-the-impact-on-fmcg-and-retail/
2. Inga Kairo. Финская циркулярная экономика рождает новые бизнес-модели https://www.svkk.ru/novosti/novyje-bisnes-modeli-v-finlandiji/
3. Туомас Койвисто. ФИНСКАЯ ПЯТЕРКА: Циркулярная экономика https://www.goodnewsfinland.com/ru/feature/finskaya-pyaterka-tsirkulyarnaya-ekonomika/